

Na osnovu člana 9. Zakona br. 03/ L-222 o Poreskoj administraciji i procedurama, Generalni direktor Poreske administracije Kosova, donosi:

JAVNO TUMAČENJE ODLUKE BR. 01/ 2017 OPOREZIVANJE PENZIJA PRILIKOM PODIZANJA IZ FONDA PENZIONE ŠTEDNJE KOSOVA (FPŠK)

SVRHA

Svrha ovog Javnog tumačenja odluke je da se razjasne poreske obaveze, način na koji se deklarise i plaća porez na lične prihode, za poreske obveznike koji dobijaju zaradu na ime penzije u ukupnom iznosu, uključujući i one u fazama.

DEFINICIJA

U svrhu ovog Javnog tumačenja odluke sledeće definicije imaju ovo značenje:

FPŠK–Fond penzione štednje Kosova–pravno lice osnovano u skladu sa Zakonom o penzijama kako bi se osigurala penzionarna štednja Kosova na način utvrđen u POGLAVLJU III n-Zakona o penzijama.

Dopunski Fond–To je treći stub penzijskog sistema na Kosovu i takođe je institucija licencirana od strane Centralne banke Kosova

Penzije –To je redovna mesečna uplata za jednog učesnika (ili korisnika) tokom celog života, počev od doba penzionisanja, invaliditeta ili smrti učesnika u skladu sa Zakonom br. 04 / L-101 o penzionim fondovima, Zakonom br. 04 / L-168 o izmeni i dopuni Zakona br. 04 / L-101 i Zakona br. 05 / L-116 o izmeni i dopuni Zakona br. 04 / L-101 o penzionom fondu Kosova, izmenjen i dopunjen Zakonom br. 04 / L-115 i Zakonom br. 04 / L-168.

Učesnik– je fizičko lice u čije ime poslodavac ili učesnik plaća doprinose u Fondu penzione štednje Kosova, ili u bilo koji drugi dopunski penzijski fond koji obezbeđuje poslodavac ili bilo koji drugi licencirani penzijski osiguravač, u skladu sa Zakonom br. 04 / L-101 za penzijske fondove, Zakonom br. 04 / L-168 o izmeni i dopuni Zakona br. 04 / L-101 i Zakona br. 05 / L-116 o izmeni i dopuni Zakona br. 04 / L-101 o penzionim fondovima Kosova, izmenjenim i dopunjenim Zakonom br. 04 / L-115 i Zakonom br. 04 / L-168.

Korisnik – podrazumeva jedno fizičko lice koje je odredio učesnik ili kada učesnik nije odredio nikoga ili ako imenovani korisnik premine pre učesnika, onda učesnik nasleđuje onoga, koji je stekao ili može da stekne pravo na penzione fondove na osnovu prava učesnika.

PAK–Poreska administracija Kosova, jedinica u okviru Ministarstva finansija odgovorna za prikupljanje poreza i penzione doprinose na Kosovu. Kao ovlašćena za prikupljanje, postavlja pravila za rad ovog procesa.

Zaposleni– To je fizičko lice koje obavlja posao za platu po nalogu pod kontrolom poslodavca, bez obzira na to da li se taj rad obavlja na osnovu ugovora, bilo kojeg drugog oblik sporazuma bilo pisanog ili nepisanog. Zaposleni obuhvata sve javne službenike i članovi izvršnih, predstavničkih i pravosudnih organa

Samozaposleni–označava svako fizičko lice koje radi za ličnu korist, u novcu ili u naturi, koje nije uključeno u definiciju zaposlenog u skladu sa Zakonom br. 05 / L-028 o Porezu na lične prihode. Samozaposlena osoba obuhvata lično poslovno preduzeće i partnera koji učestvuju u ekonomskim aktivnostima.

Poslodavac–označava svako lice ili lice koje isplaćuje plate, uključujući javne vlasti, stalne jedinice nerezidenta, nevladine organizacije, međunarodne organizacije, uključujući i KFOR-a i Euleks, sa izuzetkom Ujedinjenih nacija, njene specijalizovane agencije i Međunarodnu agenciju za atomsku energiju.

EDI – je elektronska forma (on-line) deklarisanja/ plaćanja poreza i penzionih doprinosa.

ZAKONSKA OSNOVICA

Uredba o uplati ušteđenih individualnih penzija:

Prema Uredbi Centralne banke Kosova, usvojene 15. septembra 2016, o uplati ušteđenih individualnih penzija, fond i provajder penzija mogu da kreiraju pravila za izvršavanje uplata beneficija penzija, drugačije od kupovine ugovora anuiteta u slučajevima kada je:

- a. *Vrednost na individualnom računu učesnika je 3.000 evra ili manje, Fond i provajder penzija mogu isplatiti ukupan iznos.*
- b. *Vrednost penzionih doprinosa na individualnom računu učesnika je veći nego 3.000 do 20.000 evra, učesnik ima pravo da povuče odjednom 20% od penzionih fondova sa individualnog računa, dok se preostali deo sredstava treba platiti kroz program*

podizanja u fazama predloženim od Fonda i provajdera penzija, koji mora biti odobren od strane CBK.

- c. Vrednost na račun učesnika je iznad 20.000 evra, učesnik ima pravo da povuče odjednom 20% iz penzionih fondova sa individualnog računa, dok će se preostali deo sredstava biti uplaćen kroz program podizanja u fazama, izražen u procentima bilansa naloga predloženog od Fonda provajdera penzija, koji mora biti odobren od strane CBK.

Za učesnike koji su stekli status invaliditeta pre starosne granice penzionisanja, FPŠK mora da delimično prenese bilans doprinosa za plaćanje u fazama plaćanja za onoliko dugo koliko je utvrđena invalidnost o strane nadležne komisije.

Fazna plaćanja za invalidske penzije obračunate u skladu sa programom podizanja u fazama minimalnog iznosa koji je predložio Fonda i provajder penzija koji je odobren od strane CBK.

Minimalna mesečna otpлата ne sme biti manja od osnovne penzije isplaćene u Republici Kosovo. Predlog se vrši od penzijske industrije i odobrava se od strane CBK.

Plaćanje doprinosa se vrši u ime korisnika ili korisnika učesnika, koji je preminuo pre starosne granice penzije, utvrđene u važećem zakonu, iznos penzionih sredstava sa individualnih računa učesnika može se preneti na individualni račun korisnika, ako tako odluči korisnik. Iznos penzionih sredstava koji je na individualnom računom takođe, se može platiti u vidu davanja opšteg iznosa ili u vidu faznog podizanja prema tačkama a, b i c ovog stava, ako tako odluči korisnik.

Učesnik koji dobija fazne uplate, premine pre dobijanja vrednosti koja se nalazi na individualnom računom, preostale faze uplate biće isplaćene korisniku/ ima.

Zakon br. 04 / L-101 o penzionim fondovima Kosova, Zakon br. 04 / L-168 o izmeni i dopuni Zakona br. 04 / L-101 i Zakona br. 05 / L-116 o izmeni i dopuni Zakona br. 04 / L-101 o penzionim fondovima Kosova, izmenjen i dopunjen Zakonom br. 04 / L-115 i Zakonom br. 04 / L-168:

Član 1 Definicije, citat:

“ Poreska administracija Kosova, jedinica u okviru Ministarstva finansija odgovorna za prikupljanje poreza i penzione doprinosa na Kosovu. “

Član 6, prikupljanje doprinosa za finansiranje penzija individualne štednje, citiramo:

“ Svaki poslodavac je obavezan da u ime svojih zaposlenih uplaćuje doprinos na štedne penzije. Zaposleni su obavezni da u svoje ime uplaćuju doprinos na štedne penzije. Obaveza poslodavca i zaposlenog da uplaćuju doprinos počinje od prvog dana zaposlenja kod poslodavca za zaposlene osniva radni odnos starosti i završava se kada zaposleni stekne pravo na starosnu penziju. “

Član 12, Uplata penziona individualne štednje, citat:

“Kada učesnik dostigne doba za penziju, ona ili on će izvršiti kupovinu penziona štednje u jednom od vida anuiteta utvrđenih u stavu 12.6 u punom iznosu ili u jednom delu iznosa njegovog ili njenog individualnog računa. CBK s vremena na vreme donosi uredbe koje specificiraju minimum penziona štednje koji treba da je rezultat kupovine jednog anuiteta.”

“... Ako član fonda premine pre dostizanja doba za penzionisanje, a nije kupio/la anuitet u skladu sa ovim Članom, preostali iznos sa njegovog/ njenog računa biva isplaćen korisniku ili korisnicima. Isplata može da bude u vidu jednokratne isplate ili transfera na individualni račun korisnika. Lica koja tvrde da su korisnici imaju rok do šest meseci nakon smrti člana fonda da podnesu zahteve fondu...”

“... Ako član fonda premine pre dostizanja doba za penzionisanje, a nije kupio/la anuitet u skladu sa ovim Članom, preostali iznos sa njegovog/ njenog računa biva isplaćen korisniku ili korisnicima. Isplata može da bude u vidu jednokratne isplate ili transfera na individualni račun korisnika. Lica koja tvrde da su korisnici imaju rok do šest meseci nakon smrti člana fonda da podnesu zahteve fondu... Fond može da odluči da korisnik koji je zakonski supružnik ima pravo na celokupni individualni račun, i može da isplati taj iznos odmah nakon takve odluke. Fond proverava poravnati iznos na individualnom računu člana fonda u vreme isplate i šalje bilo koji iznos za koji se na osnovu naknadnog poravnanja utvrdi da je preostao nakon što je izvršena isplata, i to u roku od devedeset (90) dana od bilo kojeg dana naknadnog izveštavanja kad je utvrđeno da treba isplatiti poravnati iznos. Nakon prijema svih zahteva potencijalnih korisnika, Fond donosi odluku o pravu korisnika koji su podneli zahtev i odgovarajućem raspolaganju penzionim sredstvima u skladu s propisima koje je donela CBK. Bilo kakvi sporovi koji se odnose na odluku Fonda u vezi sa isplatama korisnicima rešavaju se shodno članu 29 ovog zakona. Fond može da traži da mu se vrati iznos za koji bude utvrđeno da je pogrešno dodeljen korisnicima.

Član 14 Dopunski penzioni fondovi poslodavaca, citat:

“Poslodavci mogu da obezbeđuju dopunske penzije poslodavaca osnivanjem dopunskih penzijskih fondova poslodavaca (“penzioni fondovi”). Penzioni fondovi su neprofitna pravna lica osnovana u obliku fonda za upravljanje penzijskim sredstvima. Penzioni fond biva osnovan osnivačkim aktom koji potpisuje najviši upravni organ poslodav(a)ca, osnivajući time penzijski fond prema ovome Zakonu. Minimalna sadržina osnivačkog akta o osnivanju penzijskog fonda određena je propisima koje donosi CBK. CBK odobrava sadržinu svakog osnivačkog akta. Penzijska sredstva penzijskog fonda nastaju od doprinosa od strane ili u ime članova penzijskog fonda i investiranja tih doprinosa.

Član 21 Oblici dopunskih individualnih penzija.

Fizičko lice može da ustanovi dodatnu individualnu penziju sklapanjem ugovora sa licenciranom bankom, otvorenim investicionim fondom ili drugom finansijskom institucijom za upravljanje fondom penzija na osnovu doprinosa ili sklapanjem ugovora sa licenciranim osiguravajućim društvom za Penzije sa utvrđenim beneficijama.. Svi davaoci penzija, kao što su finansijske institucije, otvoreni investicioni fondovi, banke i osiguravajuća društva koji nude dopunske individualne penzije su poverenici članova fonda koji stiču penzije.

Zakon br. 05/-028 za Porez na lične prihode

Član 7, stav 1.7 propisuje da Penzije isplaćene od jednog ranijeg poslodavca, ili u skladu sa Zakonom za penzije na Kosovu, biće obuhvaćene u bruto prihodima, citat:

“Penzije isplaćene u skladu sa odgovarajućim zakonodavstvom o Penzijama na Kosovu”.

Prema Članu 6, stav 1- Poreske stope, citat:

“1. Porez na lične godišnje prihode, nameće se prema stopama u nastavku:

1.1. za oporezive prihode devet sto šezdeset (960) evra ili manje, nula posto (0%);

1.2. za oporezive prihode iznad devet sto šezdeset (960) do tri hiljade (3.000) evra, uključujući i iznos od tri hiljade (3.000) evra, četiri posto (4%) vrednosti iznad devet sto šezdeset (960) evra;

1.3. za oporezive prihode iznad tri hiljade (3.000) evra do pet hiljade četiristo (5.400) evra, uključujući i iznos od pet hiljade četiristo (5.400) evra, osamdeset jedan tačka šest (81.6) evra, plus osam posto (8%) iznosa iznad tri hiljade (3.000) evra; i

1.4. za oporezive prihode iznad pet hiljade četiristo (5.400) evra, dvesta sedamdeset tri tačka šest (273.6) evra, plus deset posto (10%) iznosa iznad pet hiljade četiristo (5.400) evra.

Prema Članu 38, stav 4 – zadržavanje poreza na plate, citat:

“4. Penzije plaćene od ili u interesu Fonda penzijskih štednji Kosova, ili ovlašćenog dodatnog penzijskog fonda, uređeno odgovarajućim zakonodavstvom o penzijskim doprinosima, kao i zdravstveno osiguranje, u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, podležu zadržavanju poreza na izvoru platiše penzija i zdravstvenog osiguranja, po nivoima, predviđenih u članu 6. ovog zakona.”

Prema Članu 38, stav 5 – zadržavanje poreza na plate, citat:

“5 Svaki poslodavac, ili lice od kojeg se traži da zadrži na izvor shodno stavu 4. ovog člana, dostavlja pregled poreza zadržanog na izvor i prenosi iznos zadržanog poreza na izvor na račun određen od PAK-a u jednoj banci, ili finansijskoj instituciji, licenciran od Centralne banke Kosova u roku od petnaest (15) dana nakon zadnjeg dana svakog kalendarskog meseca, u skladu sa podzakonskim aktom usvojen od Ministra.”

PRIMER ZA ILUSTRACIJU

Način na koji se obračunava porez u slučajevima raspodele penzija u tri kategorije koje se odnose na novu uredbu CBK, od 15. septembra 2016, može se ilustrovati na sledeći način:

1. Korisnik ima uštedu u vrednosti od 2,900€ i Fond/ provajder penzija isplaćuje ukupan iznos .

Oporezivi prihodi	Poreska osnovica	Poreska stopa	Porez na lične prihode [€]
0 do 960	960	0%	0.00
960 do 2,900	1,940	4%	77.60
<i>Poreska obaveza za period</i>			77.60

2. Korisnik je uštedeo vrednost od 19.000 € i Fond/ provajder penzije plaća 20% od iznosa, onda korisnik dobija 3.800 €.

Oporezivi prihodi	Poreska osnovica	Poreska stopa	Porez na lične prihode [€]
0 do 960	960	0%	0.00
960 do 3,000	2,040	4%	81.60
3,000 do 3,800	800	8%	64.00
<i>Poreska obaveza za period</i>			145.60

3. Korisnik je uštedeo vrednost od 42.000 € i Fond/ provajder penzije plaća 20% od iznosa, onda korisnik dobija 8,400 €.

Oporezivi prihodi	Poreska osnovica	Poreska stopa	Porez na lične prihode [€]
0 do 960	960	0%	0.00
960 do 3,000	2,040	4%	81.60
3,000 do 5,400	2,400	8%	192.00
5,400 do 8,400	3,000	10%	300.00
<i>Poreska obaveza za period</i>			573.60

4. Lice koje je uštedelo iznos od 22.000 evra, preminuo je pre sticanja doba za penzionisanje i Fond / provajder penzije plaća korisnicima puni iznos u vrednosti od 22.000 evra.

Oporezivi prihodi	Poreska osnovica	Poreska stopa	Porez na lične prihode [€]
0 do 960	960	0%	0.00
960 do 3,000	2,040	4%	81.60
3,000 do 5,400	2,400	8%	192.00
5,400 do 22,000	16,600	10%	1,660.00
<i>Poreska obaveza za period</i>			1,933.60

ZAKLJUČAK

Vrednost penzije štednje koje će se podići od strane korisnika, kao ukupan iznos će biti oporezovan po godišnjoj stopi, kao što je predviđeno Zakonom br. 05 / L-028 o porezu na lične prihode. Takođe, ukupan iznos koji će dobiti naslednik nakon smrti korisnika koji još nije stekao doba penzionisanja, biće oporezovan prema godišnjim stopama predviđenim istim Zakonom.

Dok je vrednost penzije štednje, koji će se podići od strane korisnika u fazama izražena u procentima prema stanju na računu, predložen od strane Fonda ili penzionog provajdera će biće oporezovana prema mesečnim stopama predviđenim Zakonom br. 05 / L- 028 o porezu na lične prihode.

STUPANJE SNAGE

Ovo javno tumačenje odluke stupa na snagu danom potpisivanja od strane Generalnog direktora PAK-a i isto poništava Javno rešenje br. 06/2014 "Oporezivanje penzija prilikom podizanja iz FPŠK " dana 22.12.2014.

Datum: 11/4 /2017

Priština

Sakip Imen

 Generalni Direktor PAK-a
 Zyra Qendrore
